

DECIZIE

26 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Novacov Alexandr,
în cauza civilă la cererea introductivă a Inspectoratului Fiscal de Stat pe
municipiul Bălți cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de Societatea
cu Răspundere Limitată „Busprim”,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017, prin care a fost admisă
cererea administratorului provizoriu al Societății cu Răspundere Limitată „Busprim”,
Ciobanu Radu cu privire la încasarea remunerației pentru perioada de activitate și a
cheltuielilor aferente din contul administratorului Padureac Anatolie și contabilului
Novacov Alexandr,

c o n s t a t ă :

La 28 martie 2017, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți a depus cerere
introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL
„Busprim”.

În motivarea cererii introductive a invocat că potrivit situației din 27 martie 2017
restanța debitorului SRL „ Busprim” față de Bugetul public național constituie
20 574,34 lei.

Totodată a indicat că aceste obligațiuni fiscale s-au acumulat pe perioada anilor
2013-2017, iar toate încercările de a asigura achitarea datoriilor pe cale extrajudiciară
au eșuat.

Afirmă că mijloacele bănești în casieria întreprinderii lipsesc și urmărirea
plăților debitoare este imposibilă din motivul lipsei debitorilor.

Solicită intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Busprim” cu
numirea lui Ciobanu Radu în calitate de administrator provizoriu.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 martie 2017 a fost admisă spre
examinare cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Bălți cu
privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Busprim”, iar în scopul
prevenirii modificării stării bunurilor au fost aplicate măsuri de asigurare față de
debitorul SRL „Busprim”, fiind desemnat în calitate de administrator provizoriu,
Ciobanu Radu deținător a autorizației nr. 1255 din 14 ianuarie 2015.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 a fost constatăată insolvabilitatea SRL „Busprim”, fiind dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului în privința SRL „Busprim” și desemnat în calitate de lichidator, Ciobanu Radu.

La 11 mai 2017, Ciobanu Radu a depus în instanța de insolvabilitate Raportul de activitate pentru perioada de observare a debitorului SRL „Busprim”, prin care a solicitat încasarea remunerației administratorului provizoriu și a cheltuielilor de procedură în cuantum de 12 998,95 lei în mod solidar de la membrii organelor de conducere a SRL „Busprim”, Padureac Anatolie și contabilul Novacov Alexandr.

În motivarea cerințelor sale a invocat că în perioada de raportare societatea debitoare a înregistrat următoarele cheltuieli avansate: cheltuieli poștale – 29,95 lei, cheltuieli de combustibil – 200 lei, cheltuieli de telefonie fixă și mobilă – 60 lei, și cheltuieli operaționale – 109 lei.

Astfel, indică că remunerația administratorului provizoriu neîncasată până la data raportului, stabilită conform art. 25 alin. (6) a Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, aferentă perioadei 29 martie 2017 – 11 mai 2017 este de 12 600 lei (2 100 lei*4 x 1,5 luni).

În baza art. 32 alin. (2) a Legii insolvenței și reieșind din faptul că societatea debitoare nu dispune de masă debitoare, solicită încasarea cheltuielilor aferente în sumă de 398,95 lei și remunerația administratorului provizoriu în mărime de 12 600 lei în mod solidar din contul administratorului Padureac Anatolie și contabilului Novacov Alexandr.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 a fost admisă cererea administratorului provizoriu SRL „Busprim”, Ciobanu Daniela și s-a stabilit administratorului provizoriu SRL „Busprim”, Ciobanu Daniela, o remunerare în mărime de 12 600 lei pentru perioada de activitate în calitate de administrator provizoriu 29 martie 2017 – 11 mai 2017, cu încasarea sumei menționate și a cheltuielilor aferente efectiv suportate în cadrul procesului de insolvență a SRL „Busprim” în mărime de 398,95 lei, iar în total suma de 12 998,95 lei în beneficiul administratorului provizoriu Ciobanu Radu din contul administratorului Padureac Anatolie și contabilului Novacov Alexandr.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 09 iunie 2017 a fost corectată greșeala admisă în alineatele 1 și 2 din dispozitivul încheierii Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 prin înlocuirea în încheierea menționată a numelui și prenumelui administratorului provizoriu Ciobanu Daniela – greșit indicat, cu numele și prenumele corect Ciobanu Radu.

La 20 iunie 2017, Novacov Alexandr a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolvență, solicitând, admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi încheieri prin care cererea cu privire la încasarea în mod solidar a sumei de 12 998,95 lei din contul lui Padureac Anatolie și contabilului Novacov Alexandr, cu titlu de remunerație a administratorului provizoriu să fie respinsă.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea instanței de insolvență, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de a fi anulată.

Invocă că potrivit art. 32 alin. (2) a Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada

de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

Iar, în baza art. 247 alin. (1) a Legii insolvenței, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Consideră că nu cade sub incidența normelor legale sus enunțate și nu este persoana pasibilă de achitare a remunerației administratorului provizoriu.

Suține că prin încheierea contractului de muncă nr. 2 din 03 mai 2010 a fost angajat prin cumul, în calitate de contabil la SRL „Busprim”, orele de lucru fiind de la 11:00 până la 12:00, zilnic, cu zile de odihnă sâmbătă și duminică.

Afirmă că acest fapt nu a fost menționat în carnetul de muncă, deoarece în conformitate cu art. 40 Codul muncii, înscrierea în carnetul de muncă a datelor privind munca prin cumul se efectuează la dorința salariatului de către serviciul personal de la locul de muncă de bază.

Menționează că locul principal de lucru în perioada menționată era SRL „Candimobil”, acest fapt fiind confirmat prin înscrierile în carnetul de muncă.

Relatează că în baza art. 85 alin. (1) Codul muncii, prin ordinul nr. 19 din 03 mai 2012, emis de către directorul SRL „Busprim”, Padureac Anatolie, a fost concediat din funcția de contabil, cu desfacerea contractului individual de muncă.

Insistă că din datele din extras, Padureac Anatolie este unicul administrator și fondator a SRL „Busprim” cu cota de participare de 100 %.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Deoarece materialele cauzei nu atestă date cu privire la expedierea în adresa lui Novacov Alexandr a copiei încheierii contestate, iar ultimul insistă că a recepționat-o prin intermediul oficiului poștal la data de 14 iunie 2017, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 20 iunie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind motivele recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 și de a restitui pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Reglementări similare se regăsesc și în dispozițiile art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, potrivit cărora procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

După cum denotă din materialul probator prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 martie 2017 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Bălți cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Busprim”, iar în scopul prevenirii modificării stării bunurilor au fost aplicate măsuri de asigurare față de debitorul SRL „Busprim”, fiind desemnat în calitate de administrator provizoriu, Ciobanu Radu deținător a autorizației nr. 1255 eliberată la 14 ianuarie 2015 (f. d. 1-2).

Ulterior, prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 a fost constatată insolvența SRL „Busprim”, fiind dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului în privința SRL „Busprim” și desemnat în calitate de lichidator, Ciobanu Radu (f. d. 51).

Este cert și faptul că la 11 mai 2017, Ciobanu Radu a depus în instanța de insolvență Raportul de activitate pentru perioada de observare a debitorului SRL „Busprim”, prin care a solicitat încasarea remunerației administratorului provizoriu și a cheltuielilor de procedură în cuantum de 12 998,95 lei în mod solidar de la membrii organelor de conducere a SRL „Busprim”, Padureac Anatolie și contabilul Novacov Alexandr (f. d. 3-10).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 a fost admisă cererea administratorului provizoriu SRL „Busprim”, Ciobanu Daniela și s-a stabilit administratorului provizoriu SRL „Busprim”, Ciobanu Daniela, o remunerare în mărime de 12 600 lei pentru perioada de activitate în calitate de administrator provizoriu 29 martie 2017 – 11 mai 2017, cu încasarea sumei menționate și a cheltuielilor aferente efectiv suportate în cadrul procesului de insolvență a SRL „Busprim” în mărime de 398,95 lei, iar în total suma de 12 998, 95 le în beneficiul administratorului provizoriu Ciobanu Radu din contul administratorului Padureac Anatolie și contabilului Novacov Alexandr (f. d. 54).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 09 iunie 2017 a fost corectată greșeala admisă în alineatele 1 și 2 din dispozitivul încheierii Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 prin înlocuirea în încheierea menționată a numelui și prenumelui administratorului provizoriu Ciobanu Daniela – greșit indicat, cu numele și prenumele corect Ciobanu Radu (f. d. 55).

Instanța de recurs, însă, verificând concluziile instanței din încheierea recurată în raport cu argumentele recursului, constată că încheierea instanței de insolvență este una nemotivată, iar soluția dată în sensul admiterii cererii administratorului provizoriu SRL „Busprim”, Ciobanu Radu cu privire la încasarea în mod solidar de la administrator și contabil a remunerației administratorului provizoriu și a cheltuielilor suportate în perioada de observare este incertă și nu are putere de convingere.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține prevederile art. 5 alin. (5) lit. c) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, potrivit cărora una din competențele principale ale instanței de insolvență este desemnarea administratorului provizoriu și fixarea remunerației.

Totodată, reieșind din prevederile art. 32 alin. (1), (2) și (4) al Legii menționate, cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat,

remunerarea administratorului provizoriu, notificarea, convocarea ședințelor și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului. În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar iar, modalitatea de repartizare a cheltuielilor judiciare și a cheltuielilor de remunerare a administratorului provizoriu o stabilește instanța de insolvență într-o hotărâre sau încheiere emisă în urma examinării cauzei.

Iar, conform art. 25 alin. (5) lit. i) din aceeași Lege, principalele atribuții și drepturi ale administratorului provizoriu în cadrul prezentei legi sânt primirea remunerației și recuperarea cheltuielilor, confirmate de instanța de insolvență, suportate de administratorul provizoriu în activitatea sa.

Potrivit art. 247 alin. (1) a Legii insolvenței, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Prin urmare, coroborând prevederile legale citate supra, la caz se constată că instanța de insolvență admițând cererea administratorului provizoriu SRL „Busprim”, Ciobanu Radu cu privire la încasarea în mod solidar de la administrator și contabil a remunerației administratorului provizoriu și a cheltuielilor suportate în perioada de observare, a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii și normelor de drept ce reglementează stabilirea și achitarea remunerației pentru activitatea administratorului provizoriu referindu-se în mod selectiv doar la faptul că întreprinderea debitoare nu dispune de masă debitoare suficientă.

Așadar, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de insolvență concluzionând că remunerația administratorului provizoriu și cheltuielile aferente urmează a fi încasate în mod solidar de la Padureac Anatolie și contabilul Novacov Alexandr trebuia să indice și temeiurile legale în baza cărora aceștia doi sunt pasibili de a răspunde solidar și de a achita remunerația și cheltuielile aferente administratorului provizoriu.

Sub aspectul dat este important de menționat că administratorul provizoriu SRL „Busprim”, Ciobanu Radu a solicitat încasarea remunerației pentru activitatea sa și cheltuielile aferente pentru perioada de timp 29 martie 2017 – 11 mai 2017, iar contabilul Novacov Alexandr prin ordinul nr. 19 încă din 03 mai 2012 a fost demis din funcția de contabil a SRL „Busprim” și a fost desfăcut contractul individual de muncă cu acesta.

Or, instanța de insolvență nu s-a expus nici într-un mod asupra motivelor care au dus la concluzia de a încasa remunerația administratorului provizoriu și din contul contabilului Novacov Alexandr, care de fapt nu face parte din organele de conducere a debitorului SRL „Busprim”.

Prin încheierea emisă la 11 mai 2017 Curtea de Apel Bălți nu s-a expus asupra argumentelor de admitere a cerinței administratorului provizoriu a SRL „Busprim”,

Ciobanu Radu de încasare a remunerației și cheltuielilor aferente în mod solidar de la administrator și de la contabil.

Instanța de recurs consideră că anume aprecierea acestor circumstanțe constituie un moment determinant pentru justa soluționare a cererii administratorului provizoriu de încasare a remunerației pentru perioada de observare.

În concluzie, instanța de recurs reține că cele descrise indică incontestabil la examinarea superficială de către instanța de insolvență a cererii cu privire la stabilirea și încasarea remunerației administratorului provizoriu al SRL „Busprim”, Ciobanu Radu, fără a fi supuse controlului circumstanțele cauzei și înscrisurile din dosar în raport cu prevederile legale ce guvernează raportul juridic în litigiu.

În acest context al analizei este de observat că soluția instanței de insolvență nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Or, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești se regăsește în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului și își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri să prezinte judecătorului observațiile și argumentele sale (CEDO, hotărârea Werner c. Austria din 24 noiembrie 1997), combinat cu dreptul părților și că aceste observații și argumente să fie examinate în mod efectiv (CEDO, hotărârea Van de Hurk c. Olanda din 19 aprilie 1994), iar obligația de motivare a hotărârilor este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea drepturilor menționate anterior, ca piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

Pentru considerentele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 și a remite pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Novacov Alexandr.

Se casează încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017, în cauza civilă la cererea introductivă a Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Bălți cu privire la intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Busprim”, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Tamara Chișca-Doneva